

Krajiný jižní Moravy

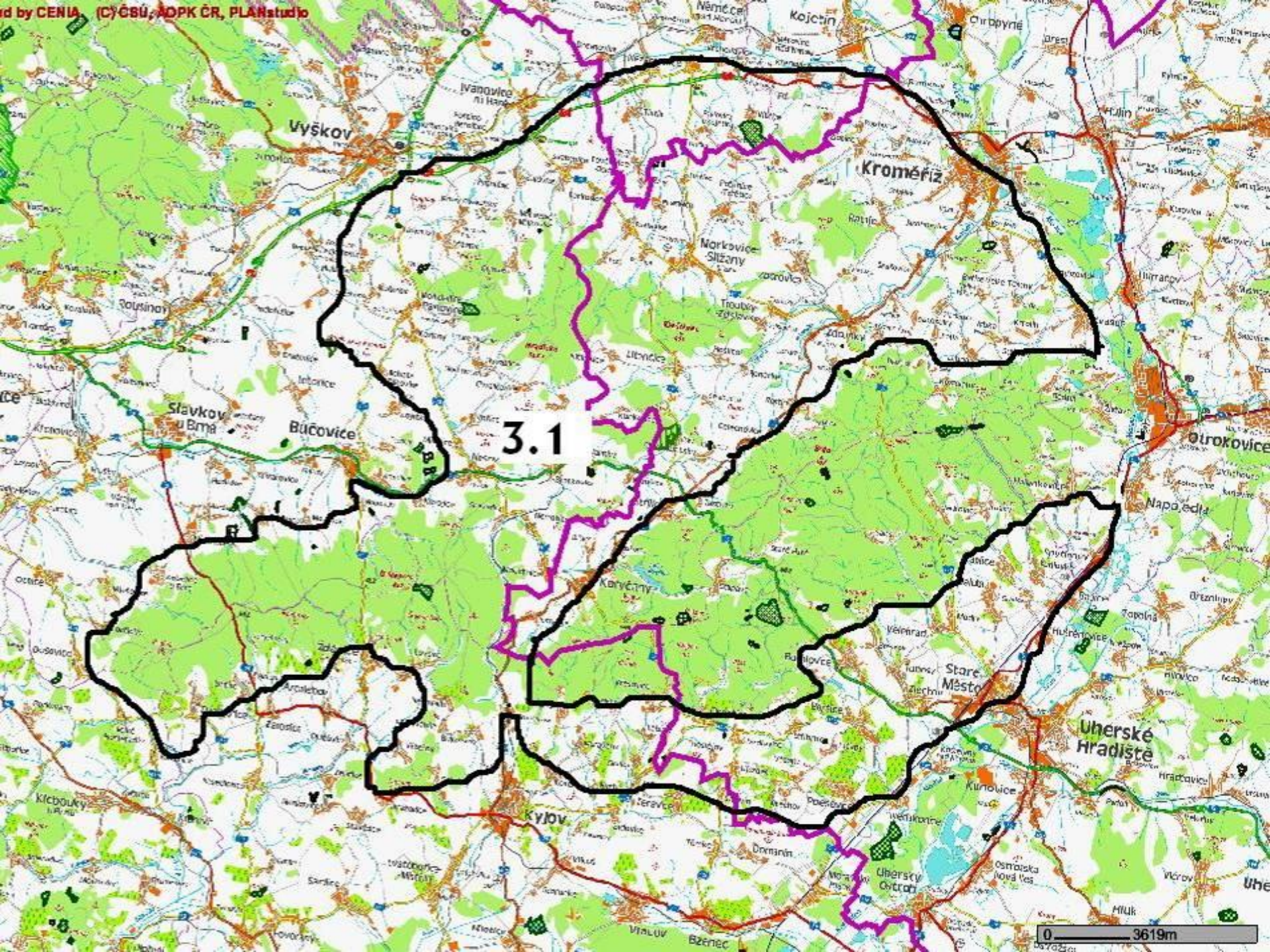
4: Karpaty

RNDr. Martin Culek, Ph.D.
Geografický ústav Př. fak. MU

fotografie: vlastní, Edice Chráněná území ČR,
Internet

Ždánicko – Litenčický bioregion (3.1)

3.1

Ždánicko-Litenčický bioregion

charakteristiky_1

- Poloha:
- Důvod vymezení:

- Plocha: km²
- Vegetační stupně:
- 1., 2., 3., 4.,

- A, B, Cs, Ca, D

- N, z, a, o

Ždánicko-Litenčický bioregion

charakteristiky_2

- Orná:%, TTP%, lesy%, vody%,!
- KES
- **Lesy** – zastoupení dřevin v %:
- Sm, Bo, Jd, Md
- Db, Hb, Bk, Cenné I., Bř, Ak
- Podíl přirozených dřevin: (.....)%
- **VZCHÚ:**
- **Přírodní parky:**
- **MZCHÚ:** NPR,,
.....,,

Na horizontu Hradisko

Hradisko od J

Vrchol Hradiska

Potok ve
Ždánickém lese

JV část bioregionu pohled přes nivu Moravy – ve stř. části obrazu, na horizontu Chřibský bioregion

Neogenní horniny v
Litenčických vrších

Flyš ždánické
jednotky u Koberžic

Celkem vzácné asymetrické hřbety až kuesty na ždánickém flyši (u Koberžic). Teplomilná doubrava s válečkou prápořitou.

Nory zvěře jsou převážně situovány v

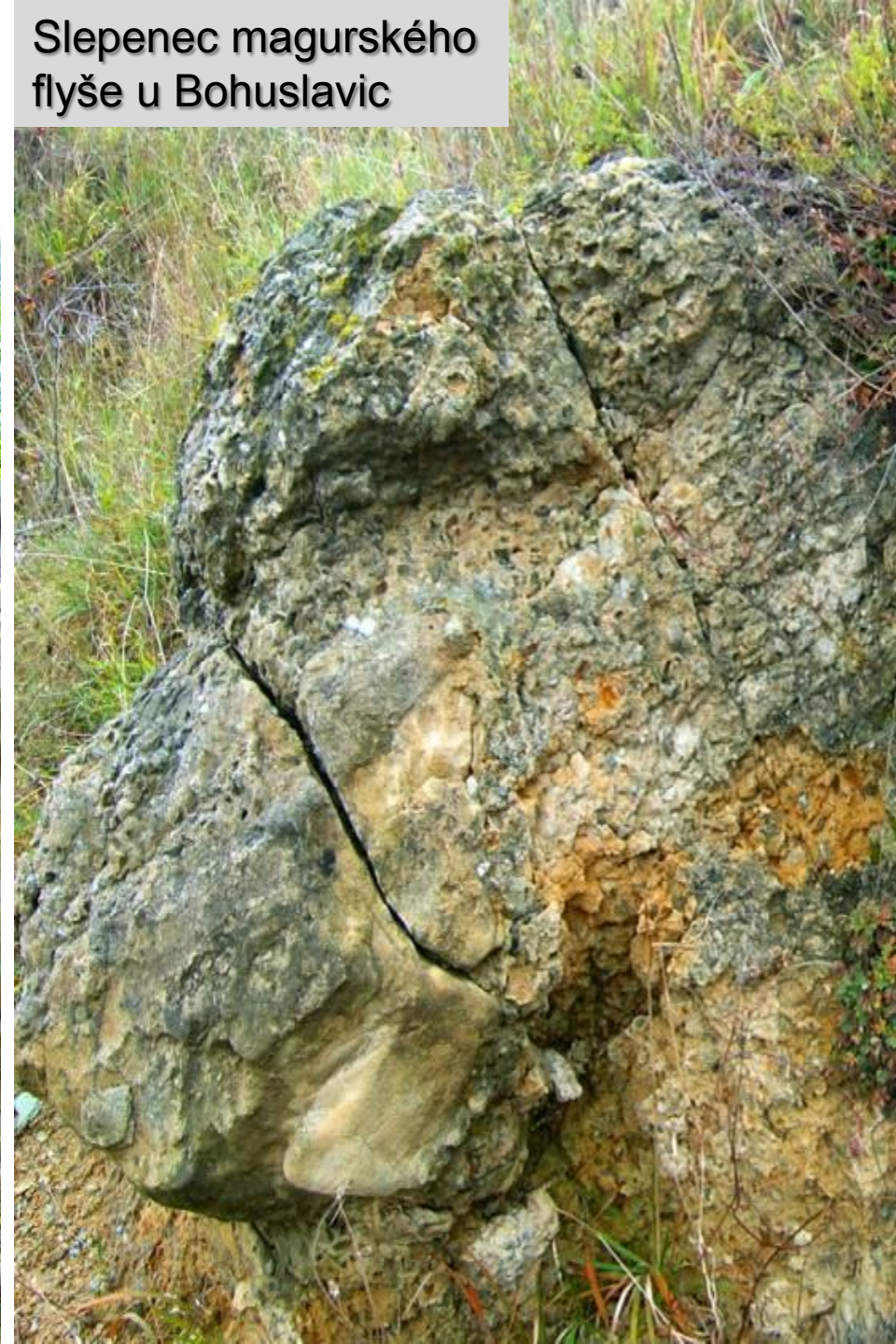
Flyš ždánické jednotky

Písovec magurského
flyše u Skalky

Slepenec magurského
flyše u Bohuslavic

PR Ve Žlebčách

Prameniště Valachy

Ždánice a Ždánický les

11.07.2007

Ždánický les ve v. části

Údolí Kyjovky u Bohuslavic

Hranice se Chřibským bioregionem je zde tvořena ± hranicí lesa. V popředí zbytky bohuslavického hradu

Krajina v z. části bioregionu – u Koberžic

Jv. Okraj Ždánického lesa u Bohuslavic. Co je zajímavého v lesíku naproti?

Jv. část bioregionu – u Tučap

Medlovický lom

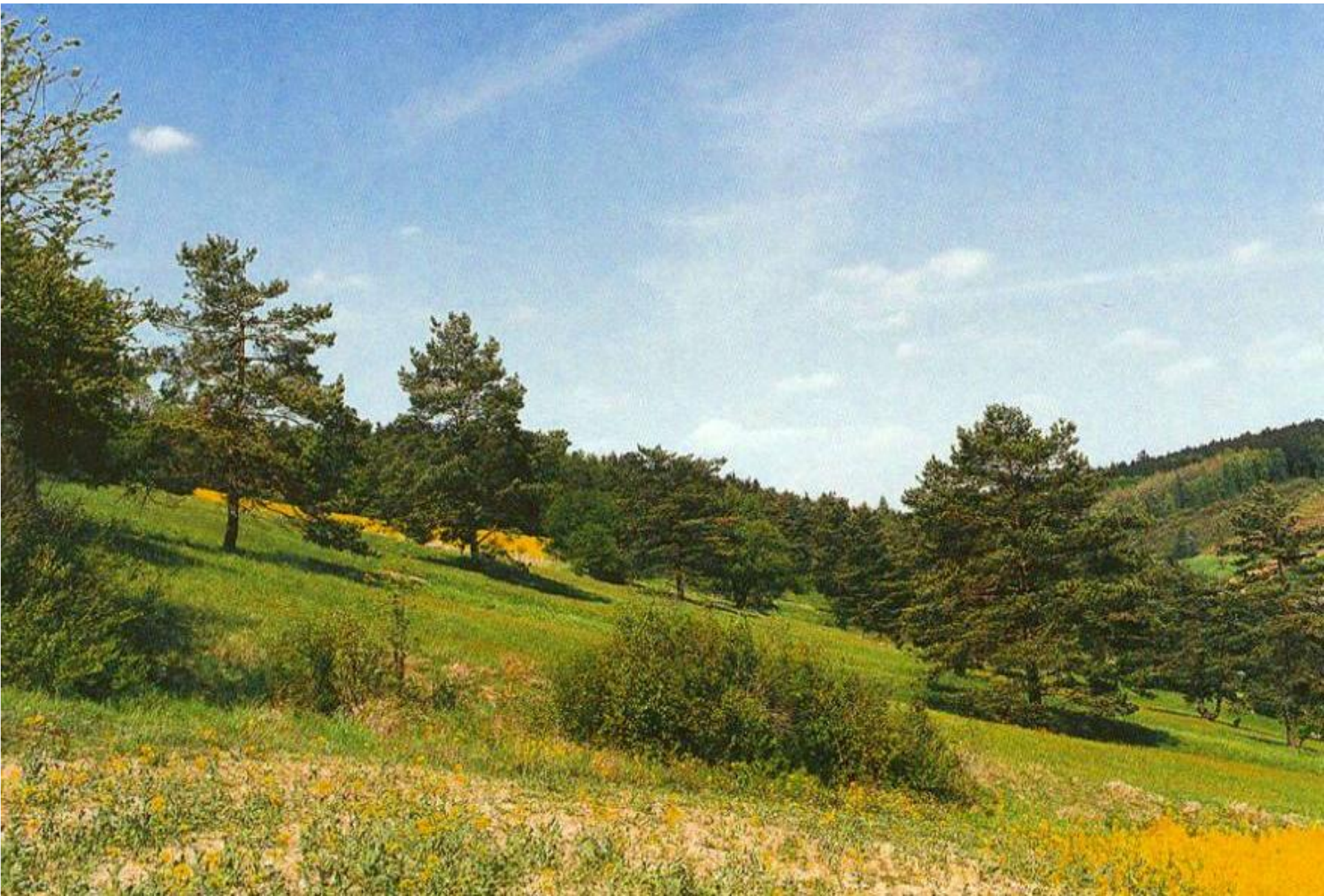
Hošťanka

Křéby

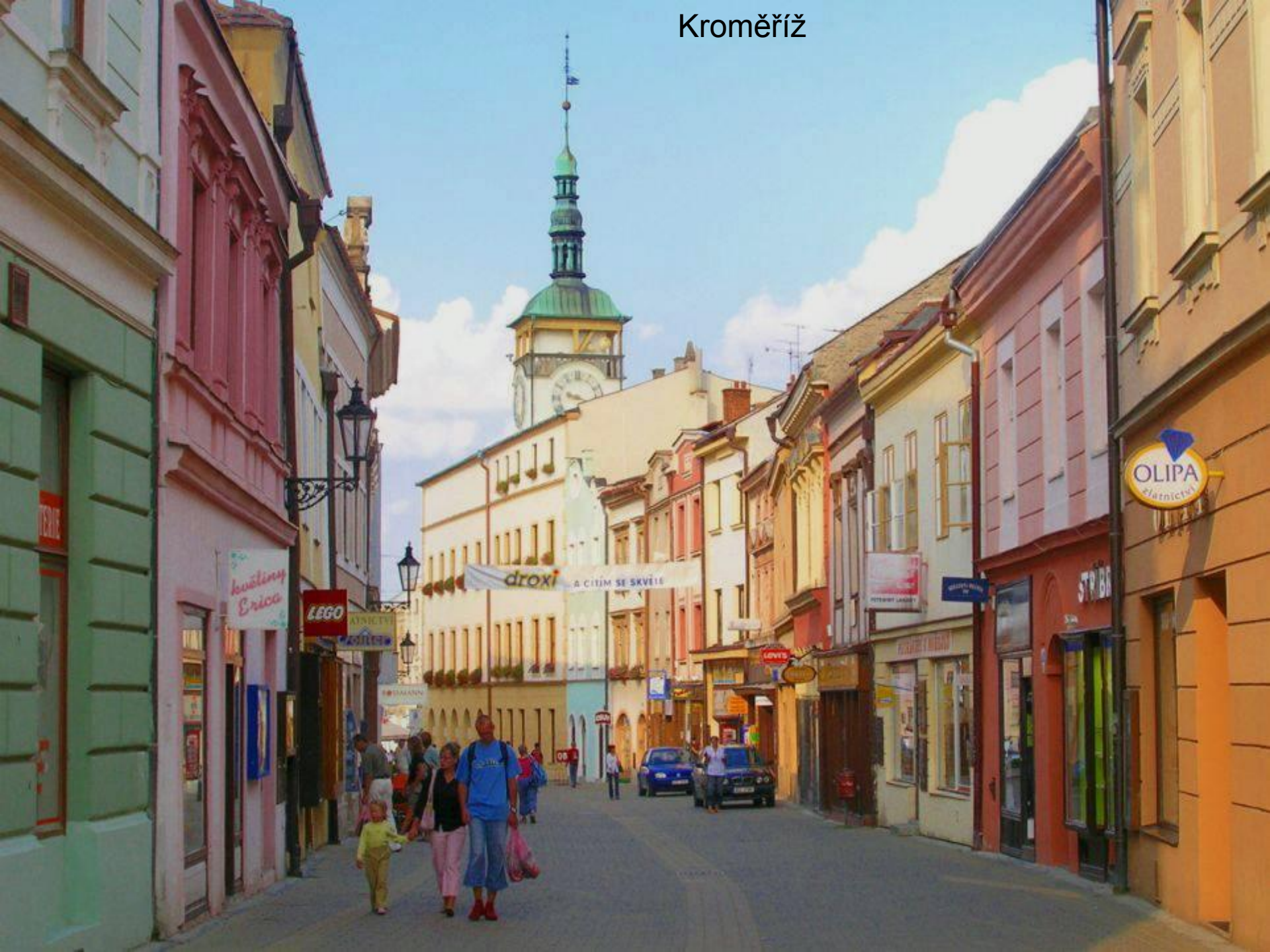
Strabišov-Oulehla

Hřbet Žd. Lesa – zbytky
po těžbě

Kroměříž

Podzámecká zahrada

Květná zahrada

Velehrad

Velehradská bazilika

Románská část baziliky

Základy velkomoravského kostela v
Modré u Velehradu a rekonstrukce
téhož kostela z 90. let . 20. stol.

Podzemí Velehradské baziliky

Podzemí Velehradské baziliky –
náhrobek ze 13. stol.

Staré Hvězdlice

Kostelec
u Kyjova

Zámek v Nesovicích

Bučovice

Buchovice - zámek

Ždánicko-Litenčický bioregion

charakteristiky_3

- Geologicko-geomorfol. pozoruhodnosti:
- Skalka
-
- Ložiska
-

Ždánicko-Litenčický bioregion

charakteristiky_4a

- **Biologicky hodnotná území:**

- Většina,

-

-

- **Zajímavé stavby:**

-

-

-,

- hrady

Ždánicko-Litenčický bioregion

charakteristiky_4b

- **Negativa:**

-
-

- Znečištěné
-

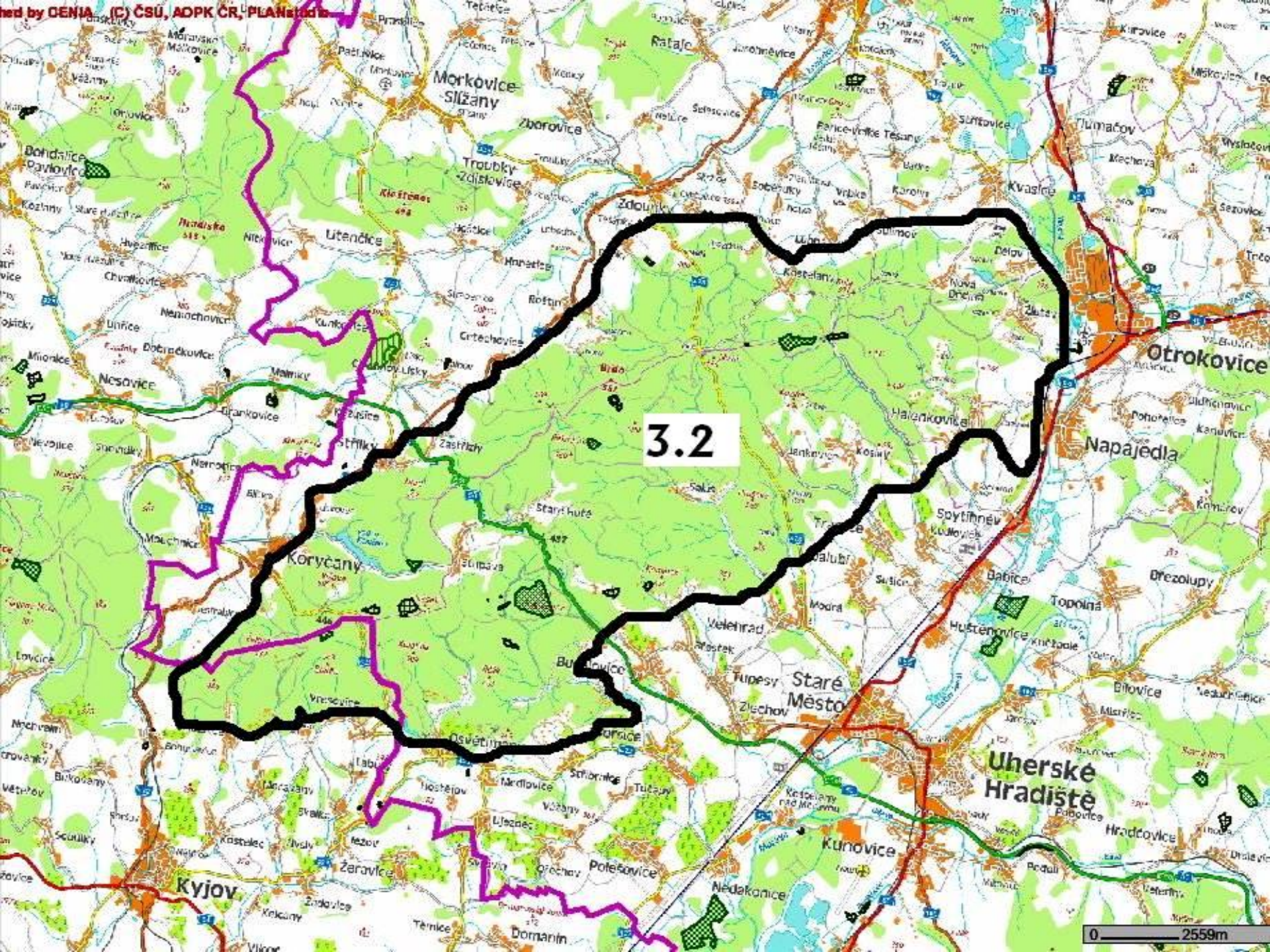
- Těžba

- **Environmentální kauzy:**

- Dtto
-

Chřibský bioregion (3.2)

3.2

Charakteristiky Chřibského bioregionu_1

- Poloha:
- Důvod vymezení:
- Plocha: km²
- Vegetační stupně:
- 2., 3., 4.
- A, B, Cs, Ca, D
- N, z, a, o

Chřibský bioregion charakteristiky_2

- Orná:%, TTP%, lesy%, vody%
- KES
- **Lesy** – zastoupení dřevin v %:
- Sm, Bo, Jd, Md
- Db, Hb, Bk, Cenné I., Bř
- Podíl přirozených dřevin: (.....)%
- **VZCHÚ:**
- **Přírodní parky:**
- **MZCHÚ:** PR,

Chřibský bioregion – na horizontu od J

Chřibský bioregion od JV – přes Ostrožskou N. Ves

Od J. od Skalky, uprostřed hřbet Bradla

Západní okraj u Bohuslavic

Z Buchlova k SV – na vých. část hlavního hřbetu

Východní okraj regionu přes Napajedelskou bránu – obec Žlutava

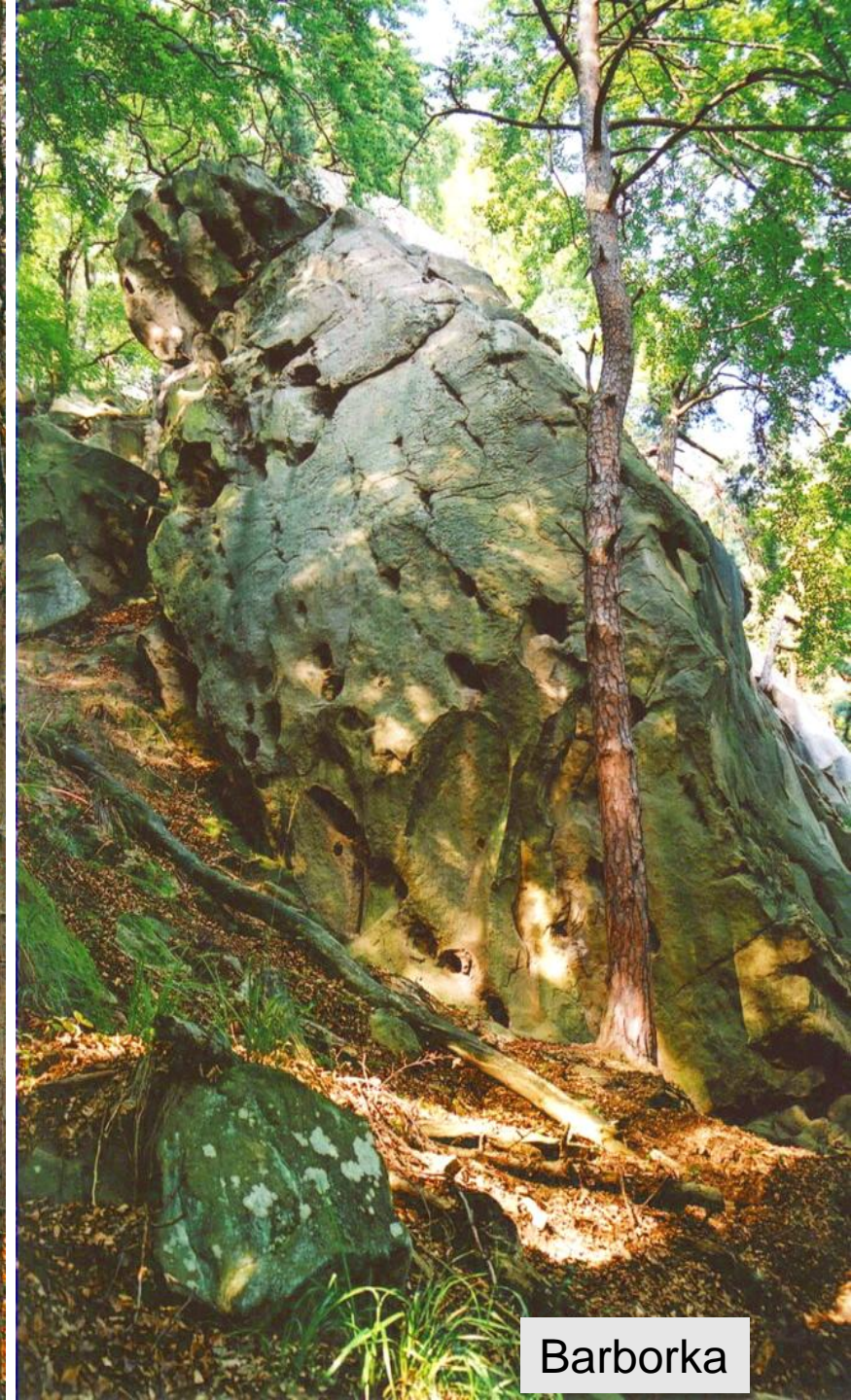
Vrch sv. Barbora s pohřebním kostelem a rezervací acidofilní bučiny

Komínky

Budačina

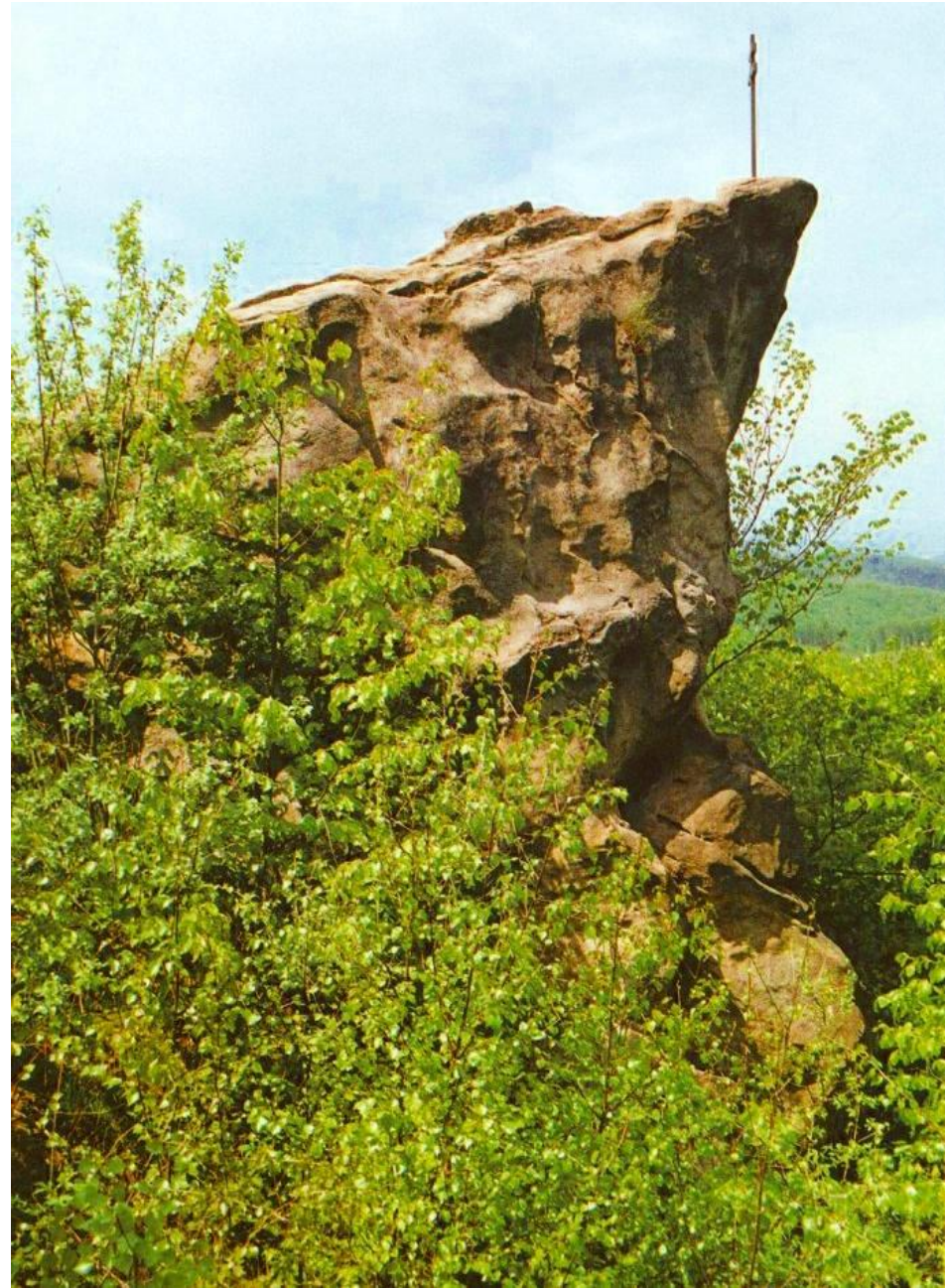

Barborka

Kozel

Kazatelna v r. 1999 – dnes již zarostlá

Břestecská skalka – s výhledem nad korunami stromů

Foto: foto Joska, Panoramio

Foto: Petr Bajec, Panoramio

Skalní dutiny u Osvětiman

Brdo - rozhledna

Foto: Tomáš Holásek, Panoramio

Z Brda k JZ k Buchlovu (vlevo)

Foto: Andej, Panoramio

Z Brda k ZJZ po hlavním chřibském hřbetu

Dříve nekonečné karpatské bučiny

Zbytek bukového
pralesa na Velké
Ostré (k. 532 m)

Karpatské bučiny
poblíž Brda

Pěnovcové kaskády na sev. svahu Brda

Valašský ráz východních Chřibů, vlevo Kozinec (k. 494 m)

Stříbrnické Paseky – jeden z nejzápadnějších výskytů valašského typu osídlení na Moravě

Od Stříbrnických Pasek k Buchlovu

Buchlov = hrad na skalách

Foto: Mortendo, Panoramio

Cimburk a Koryčanská nádrž

Cimburk v r. 1999

Cimburk v r. 2006

Králův stolec

Sv. Kliment u Osvětman

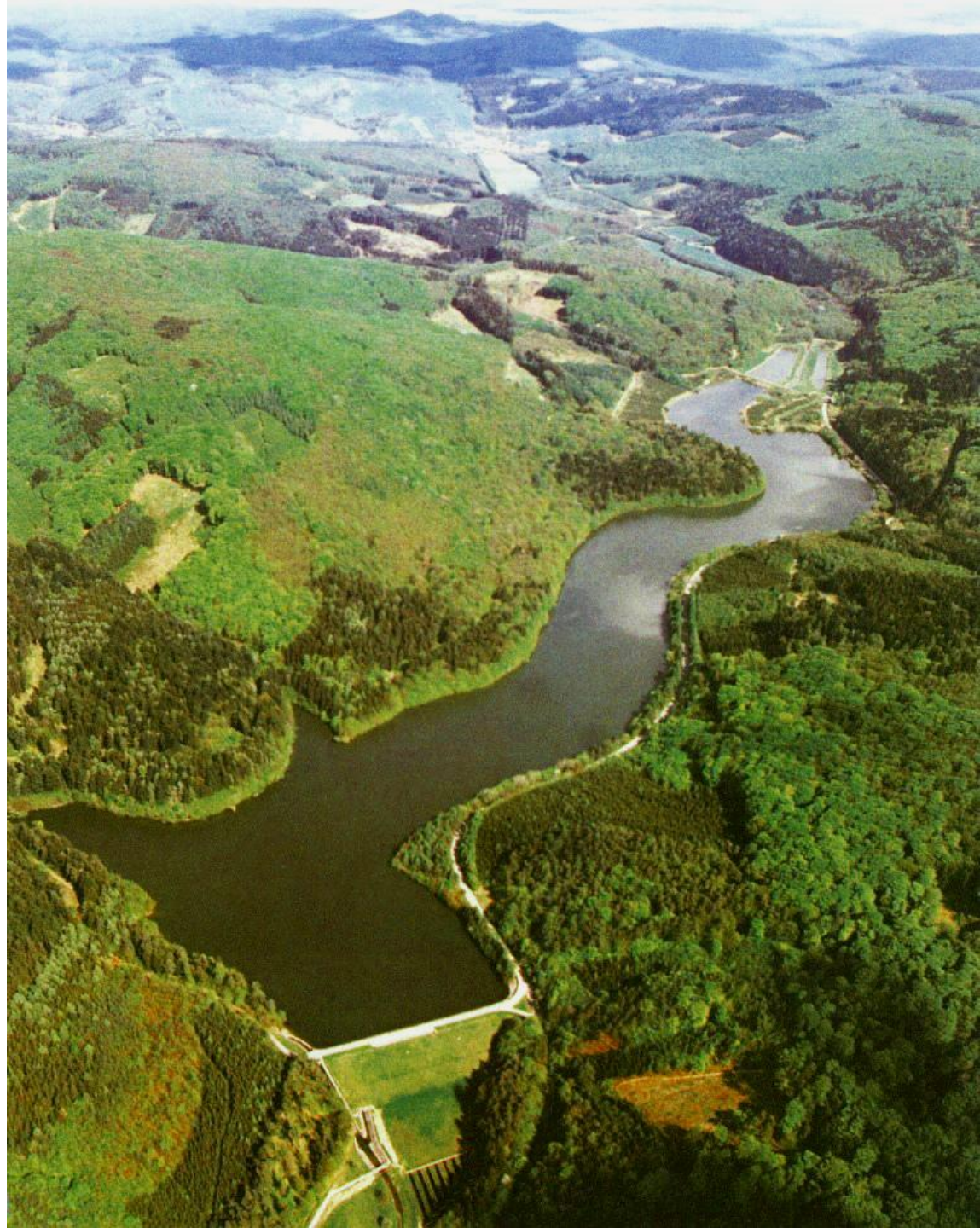
Střilky

Bunč – partyzánský památník

VN Koryčany
– k čemu slouží?

Chřibský bioregion charakteristiky_3

- **Geologicko – geomorf. zajímavosti:**

-hřbety

-mísy

-hrázky

-slepence

- Výchozy

-

Chřibský bioregion charakteristiky_4

- Biologické hodnoty:

- Zajímavé stavby:

.....
.....
.....

- Negativa:

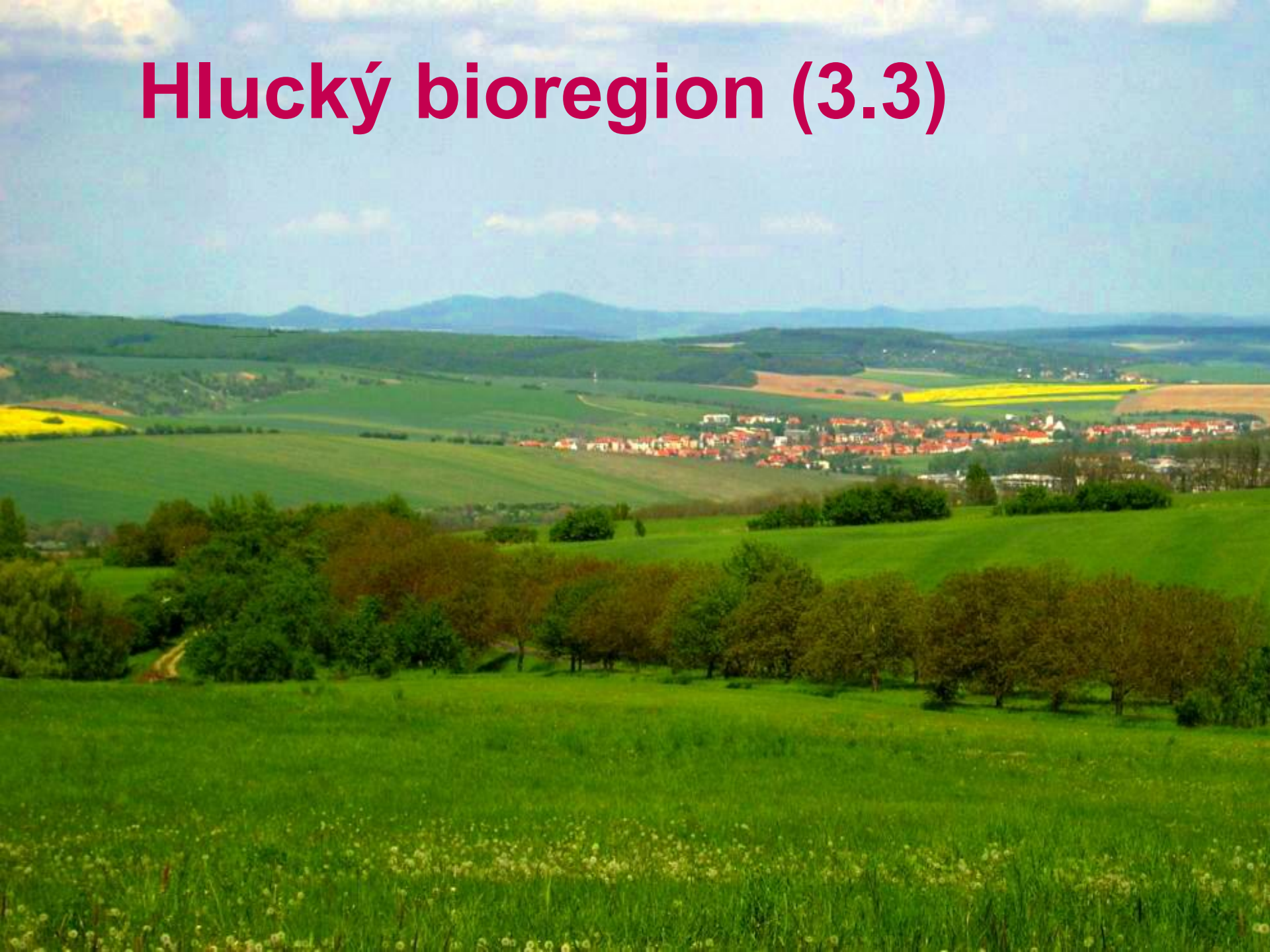
- Výsadby

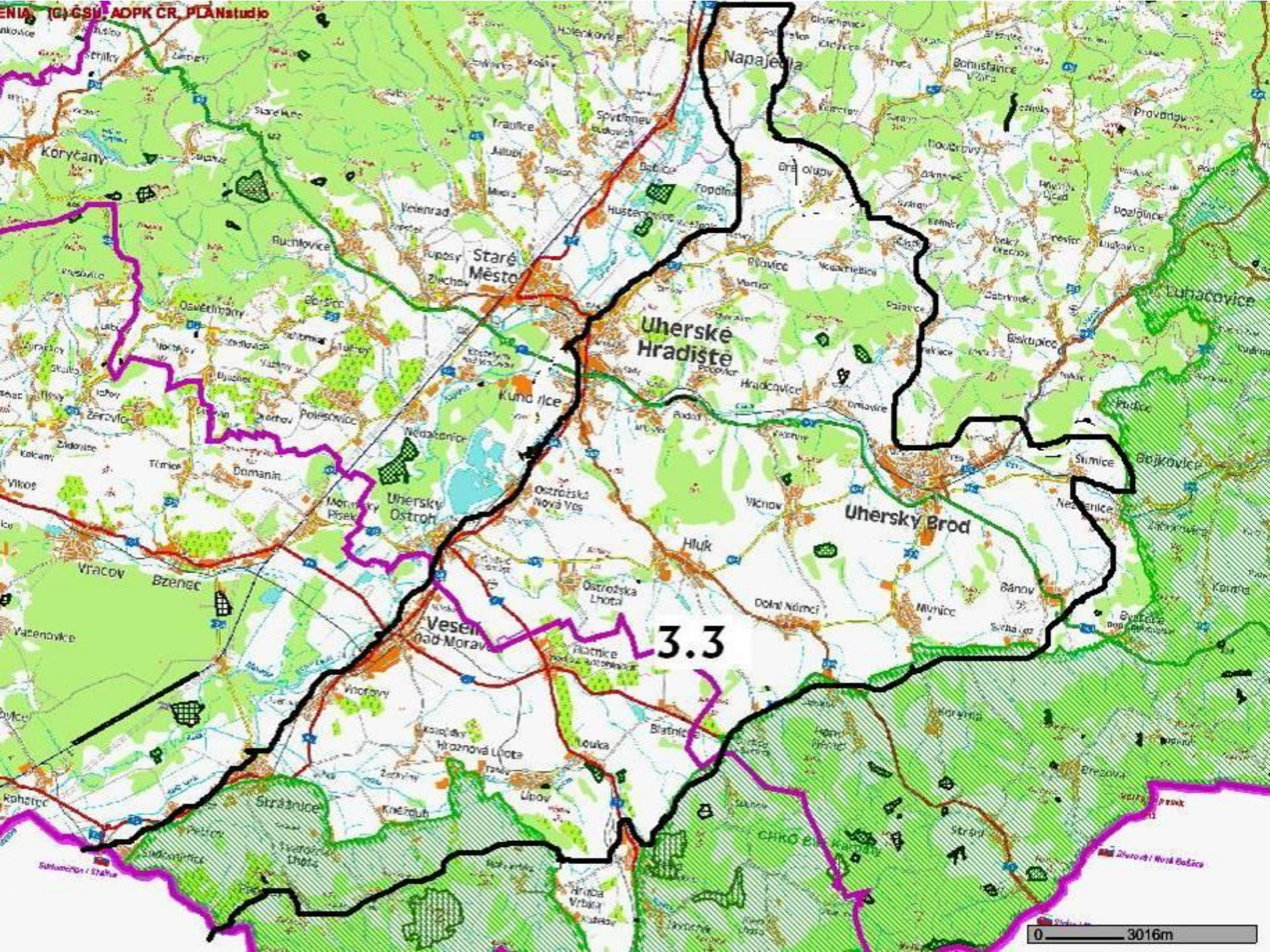
-na okrajích.

- Environmentální kauzy:

-

Hlucký bioregion (3.3)

3.3

Hlucky bioregion charakteristiky 1

- Poloha:
- Důvod vymezení:

- Plocha: km²
- Vegetační stupně:
- 1....., 2....., 3.....
- A....., B....., Cs....., Ca....., D.....

- N....., z....., a....., o.....

Hlucky bioregion_charakteristiky 2

- Orná:, TTP, lesy, vody
- KES
- **Lesy** – zastoupení dřevin v %:
- Sm, Bo, Jd, Md
- Db, Hb, Bk, Cenné I., Bř, Ak
- Podíl přirozených dřevin: (.....)%
- **VZCHÚ:**
- **Přírodní parky:**
- **MZCHÚ:** PR,,,
.....,

V popředí kopec Roháč, v pozadí Sv. Antonínek

Kostel sv. Antonína – poutní místo Slovácka

Od Sv. Antonína k Z – nížinná část bioregionu, v pozadí Dyjsko-Moravský bioregion a bioregion Hustopečský (kopec nad Bzencem ve střední části) a vlevo plošina vátých písků Hodonínského bioregionu

Žerotín

Kotlina u Hrubé Vrbky, vpravo Kobyla (584 m) již v Bělokarpatském bioregionu

Ostrožská Lhota, v pozadí sv. Antonínek

Od sv. Antonína k S, vlevo v pozadí již východní část Chřibského bioregionu

Od sv. Antonína k JV ke Bělokarpatskému bioregionu s Velkou Javořinou

Údolí potoka Okluky k VJV – k Hluku a Dolnímu Němčí. V pozadí
Bělokarpatský bioregion - vlevo Mikulčin vrch Lopenické sedlo, vpravo Velký
Lopeník

Severní část bioregionu - Prakšicko

Severní hranice bioregionu – jižní svahy ještě patří do Hluckého bioregionu, plošiny a hřbety dále k S již do Zlínského bioregionu

Bánov od S, vlevo Bělokarpatský bioregion

Bánov – býv. hradní vrch

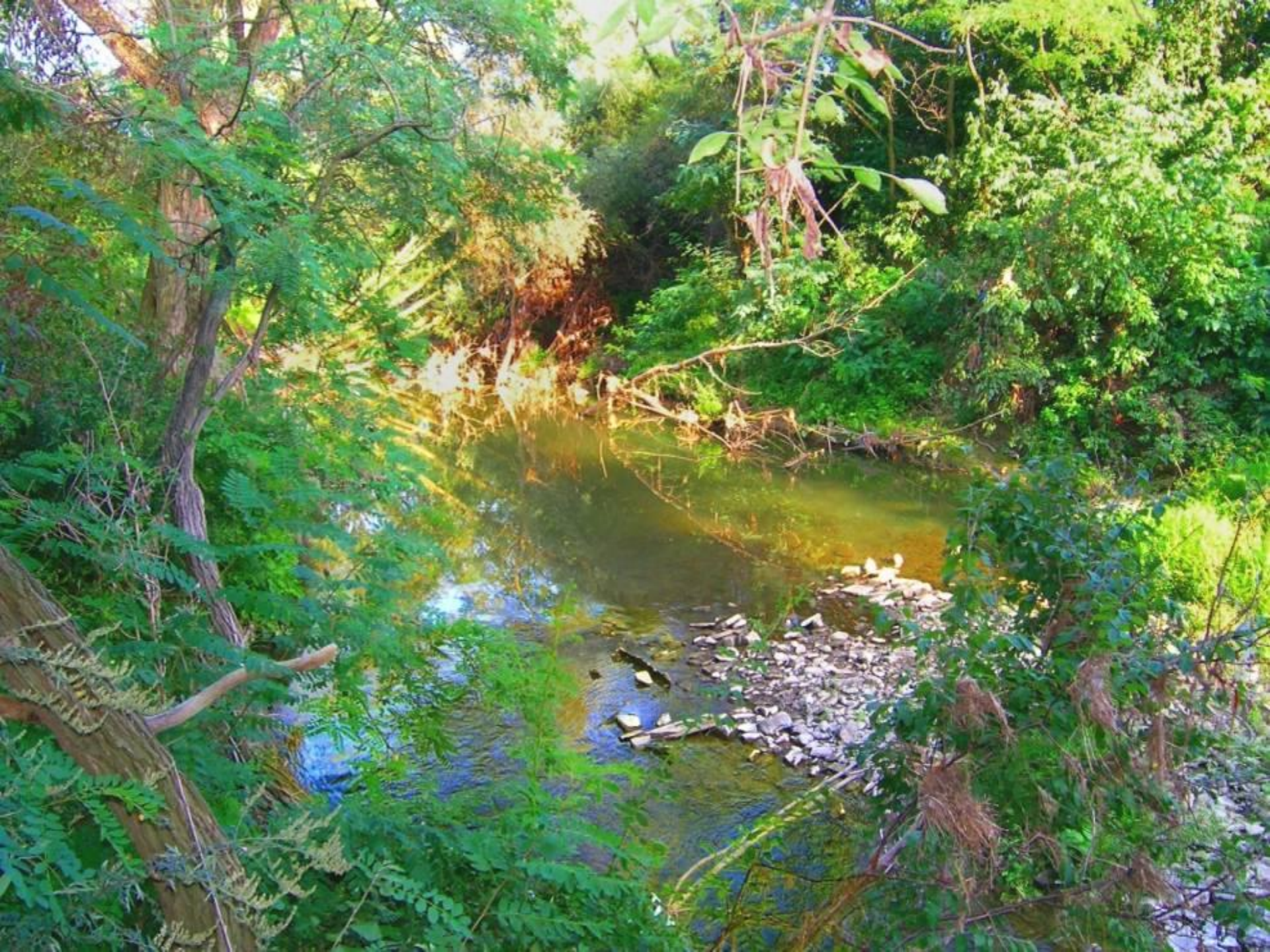
Kontaktní metamorfóza

Olišava u Podolí

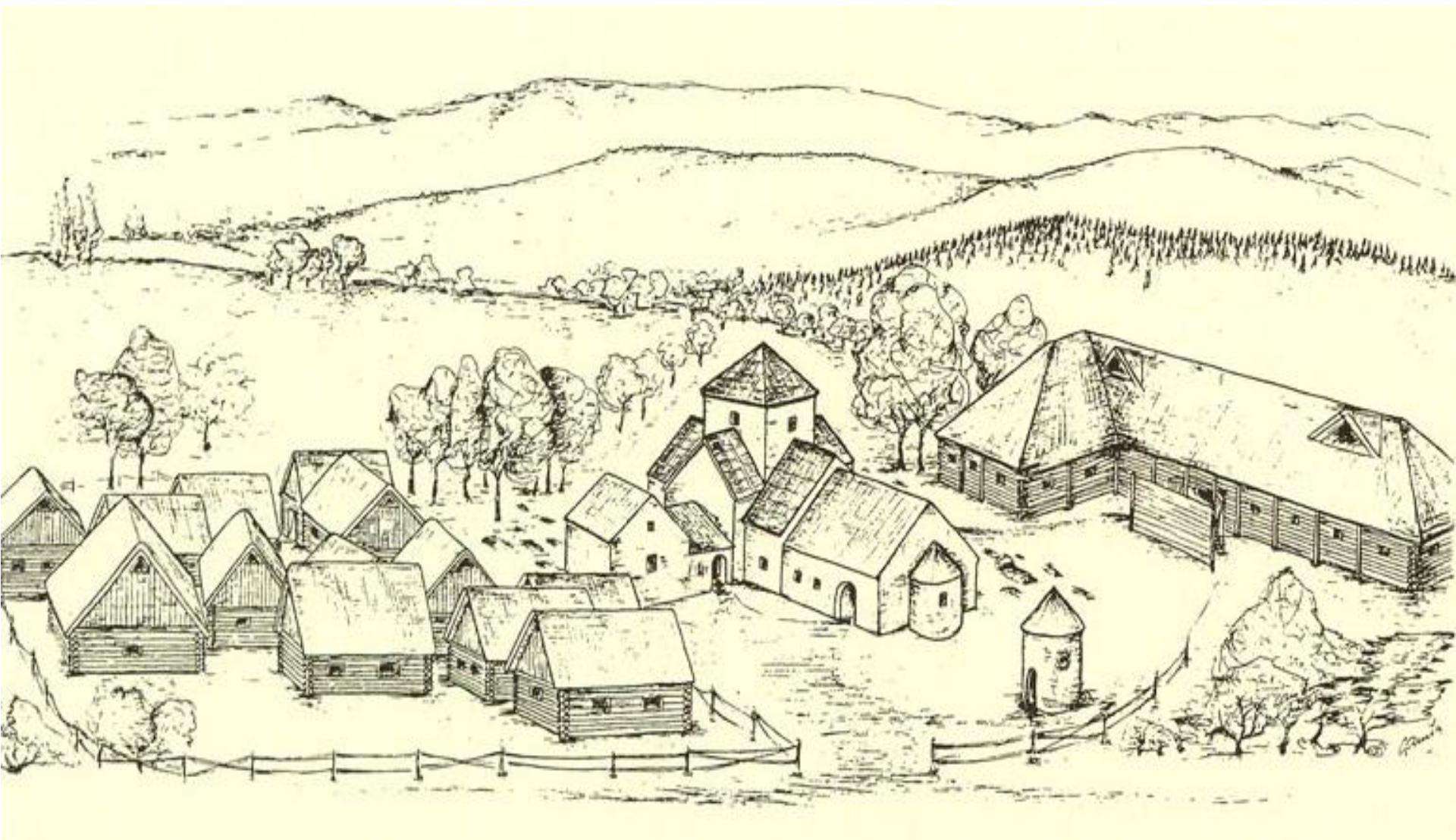
.... a nad Podolím

Velička u Strážnice

Rekonstrukce velkomoravského dvorce v Uherském Hradišti - Sadech

Opevnění severní strany Uherského Brodu

Uherský Brod - náměstí

Památník J. A. Komenského

Radnice a dominikánský klášter – od r. 1260

Dominikánský klášter – gotické zbytky patrné v závěru kostela

Strážnice - Skalická brána

Strážnice - Veselská brána. Proč zde brány v baroku mohutně přestavěny?

Hluk - tvrz

Hluk – nádvoří tvrže

Zvonice v Lipově

Velká n./Veličkou – zbytky původní parcelace, výš NPR Zahrady pod Hájem - louky

Stodoly ve Hrubé Vrbce

Petrovské „plže“

36

- Folklor –
Hroznová
Lhota

Hlucký bioregion charakteristiky_3

- **Geolog.-geomorfologické pozoruhodnosti:**

-

-

-u Hluku

- kotlina

-

-

-

Hlucký bioregion_charakteristiky 4a

- Biologicky hodnotná území:

- Většina

- květnaté

-

-

- Zajímavé stavby:

-

-,,

-,,

- „.....“ region

Hlucky bioregion_charakteristiky 4b

- **Negativa:**

-
-
-
-
-
-

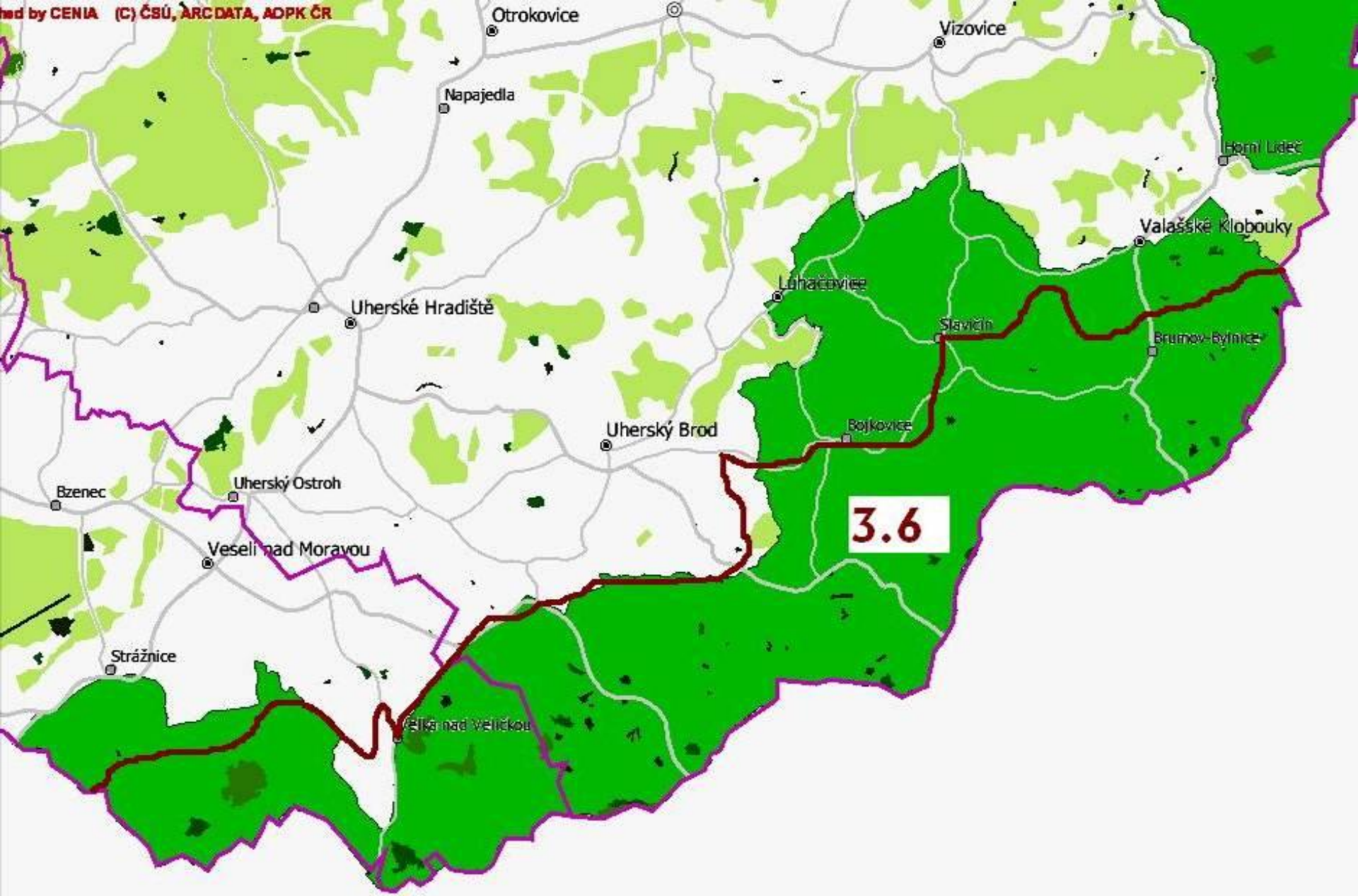
- **Environmentální kauzy:**

- R
-

Bělokarpatský bioregion (3.6)

Vrchol odlesněné Lesné (696 m n.m.)

Bělokarpatský bioregion charakteristiky_1

- Poloha:
- Důvod vymezení: Dva paralelní horské hřbety – nižší mírný rozvodní vnitrozemský, vyšší pohraniční tvoří samostatné horské skupiny se strmými svahy. Velká převýšení, dlouhé svahy. Téměř beze skal. Ojedinelé výchozy (a těžba) čedičů. Vnitrozemský hřbet převážně jílovcový, pohraniční pískovcový flyš. Silné ovlivnění klimatem a biotou Pováží. Poměrně teplo vzhledem k nadmoř. výšce, ale srážky vysoké. Sesuvy, sesuvy, minerální prameny (v tomto regionu lázeňsky nevyužívané). Bohatá květena i fauna (hmyz). Přirozená absence jedle i smrku (i v 5. v.s.). Velmi bohaté květnaté louky (orchideje), nemající v ČR obdobu bohatostí ani rozlohou. Dnes spíš v péči ochrany přírody.
- Plocha: 530 km²
- Vegetační stupně: 2. – 5.
- 2. (1%), 3. (43%), 4. (52%), 5. (4%)
- A (2%), B (60%), Cs (19%), Ca (4%), D (15%)
- N (96%), z (0,5%), a (4%), o (+)

Bělokarpatský bioregion_charakteristiky 2

- Orná: 23%, TTP 23%, lesy 42%, vody 0,7%
- KES 2,8
- **Lesy** – zastoupení dřevin v %:
- Sm 29, Bo 6, Jd 0, Md 6
- Db 12, Hb 5, **Bk 34**, Cenné I. 6, Bř 1, Ol 1.
- Podíl přirozených dřevin: **58%**
- **VZCHÚ:** Bílé Karpaty (zapsáno i v UNESCO)
- **Přírodní parky:** -
- **MZCHÚ:** NPR Čertoryje, NPR Jazevčí, NPP Búrová, NPR Javořina (+PR), PR Jalovcová stráž, PR Sidonie.....

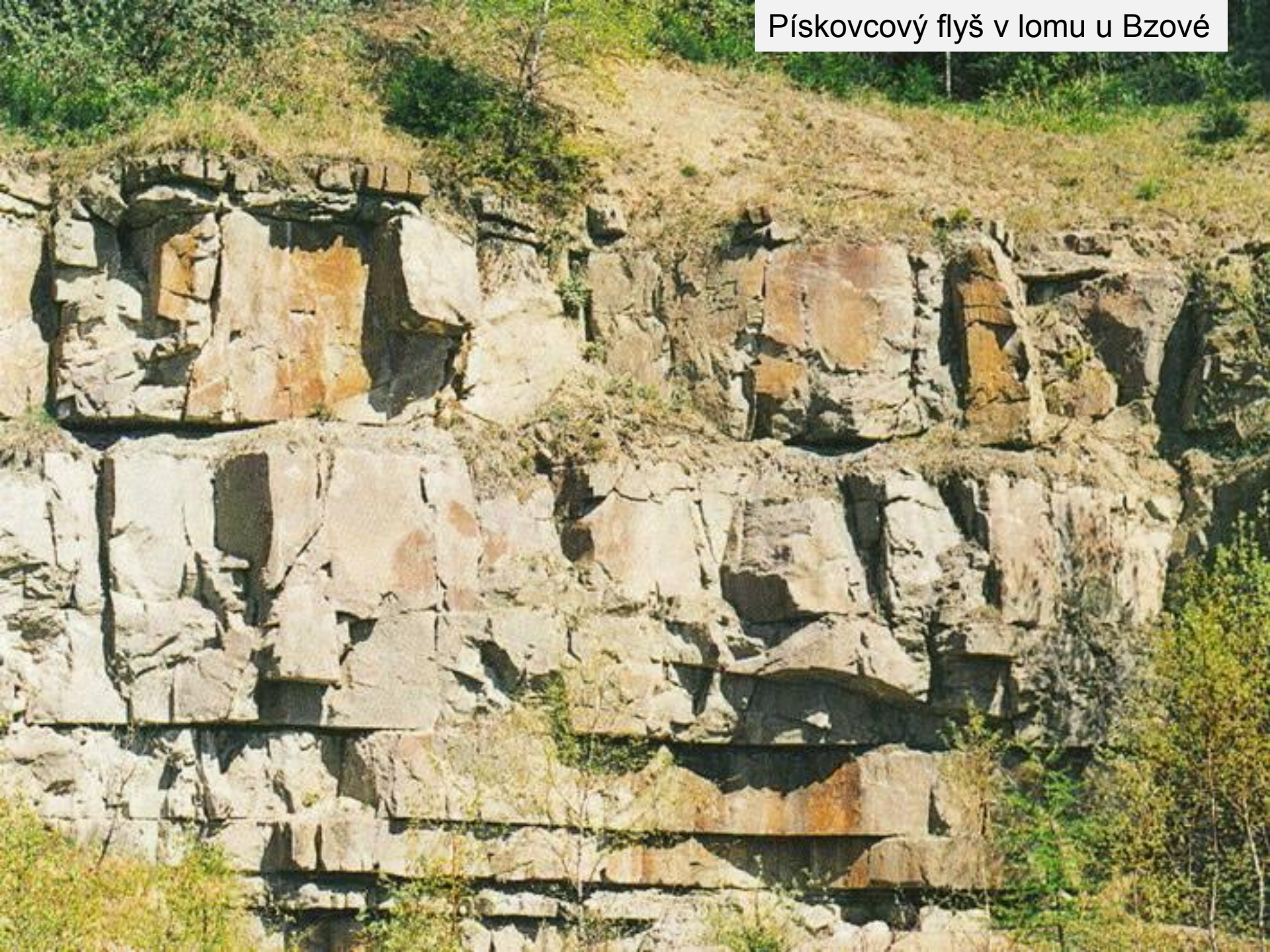
Přes Dolnomoravský úval na V na hradbu Bílých Karpat – vpravo uprostřed Vel. Javořina, vlevo uprostřed Vel. Lopeník

Mikulčín vrch vlevo, Lopeník (vpravo) s rozptýleným osídlením obce Lopeník – valašské vlivy

Pískovcový flyš v lomu u Bzové

Bučník u Bystřice
p. Lopeníkem –
lom na ložní žíle
terciárního čediče,
v podloží zřetelný
flyš.

Dole jílovitý flyš
vypálený lávou do
porcelanitů

Žitková – bývalý čedičový lom

Žítková – býv. čedičový lom

Severní hranice bioregionu v nižší západní části bioregionu – ve svahu obec Kuželov, vpravo vrch Kobyla (584 m). Na horizontu větrolam proti padavým větrům ze slovenské Panonie, větru využíval Kuželovský mlýn – dnes památka

Nižší, plošší, jz. část bioregionu u Strážnice – jílovcový flyš, těžké půdy černicového typu, vysýchavé → louky. PR Kútky v údolí potoka Mandát. Nyní sporné území – rozsáhlá obora, snaha ji privatizovat a uzavřít.

NPR
Čertoryje a
extrémně
vzácná
orchidej
toříč
včelonosný

(foto: Ladislav
Hoskovec,
BOTANY.cz)

Čertoryje

NPP Búrová – kýchavice černá, jedna z
několika lokalit v ČR

Velká Javořina (970 m n.m.) od SZ – od sv. Antonína u Blatnice. Hřbet je převážně pískovcový flyš; co je zvláštní, v této části vápnitý. Převýšení z moravské strany je cca 500 m. Příjezd na vrchol je jen ze Slovenska.

Hřbet Velké Javořiny je dlouhý přes 3 km. Pohled z telekomunikační věže na Jelenci (925 m) k Z na hlavní vrchol. Veškerá zástavba včetně chaty, věže a sjezdovek je na slovenské (levé) straně.

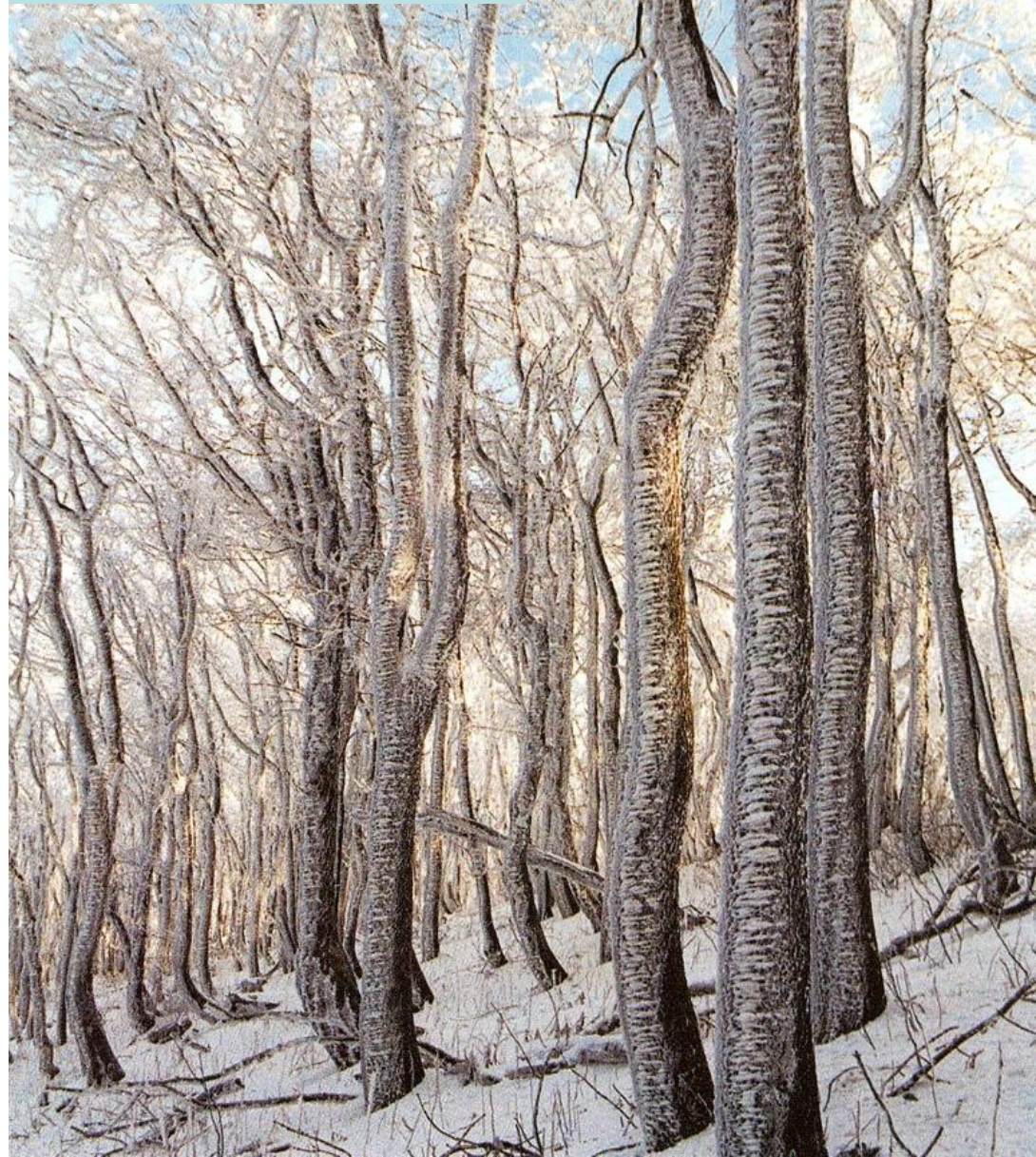
Pohraniční cesta na hřbetě v bývalé valašské pastvině. Místo setkávání Čechů (Moravanů) a Slováků, a to již od 1848. Vlevo totalizátor instalovaný na moravské straně v 80. letech 20. stol. Do té doby nebyly žádné reálné představy o srážkách na vrcholu (jsou asi 1000 mm/rok).

Nová slovenská
telekomunikační
věž

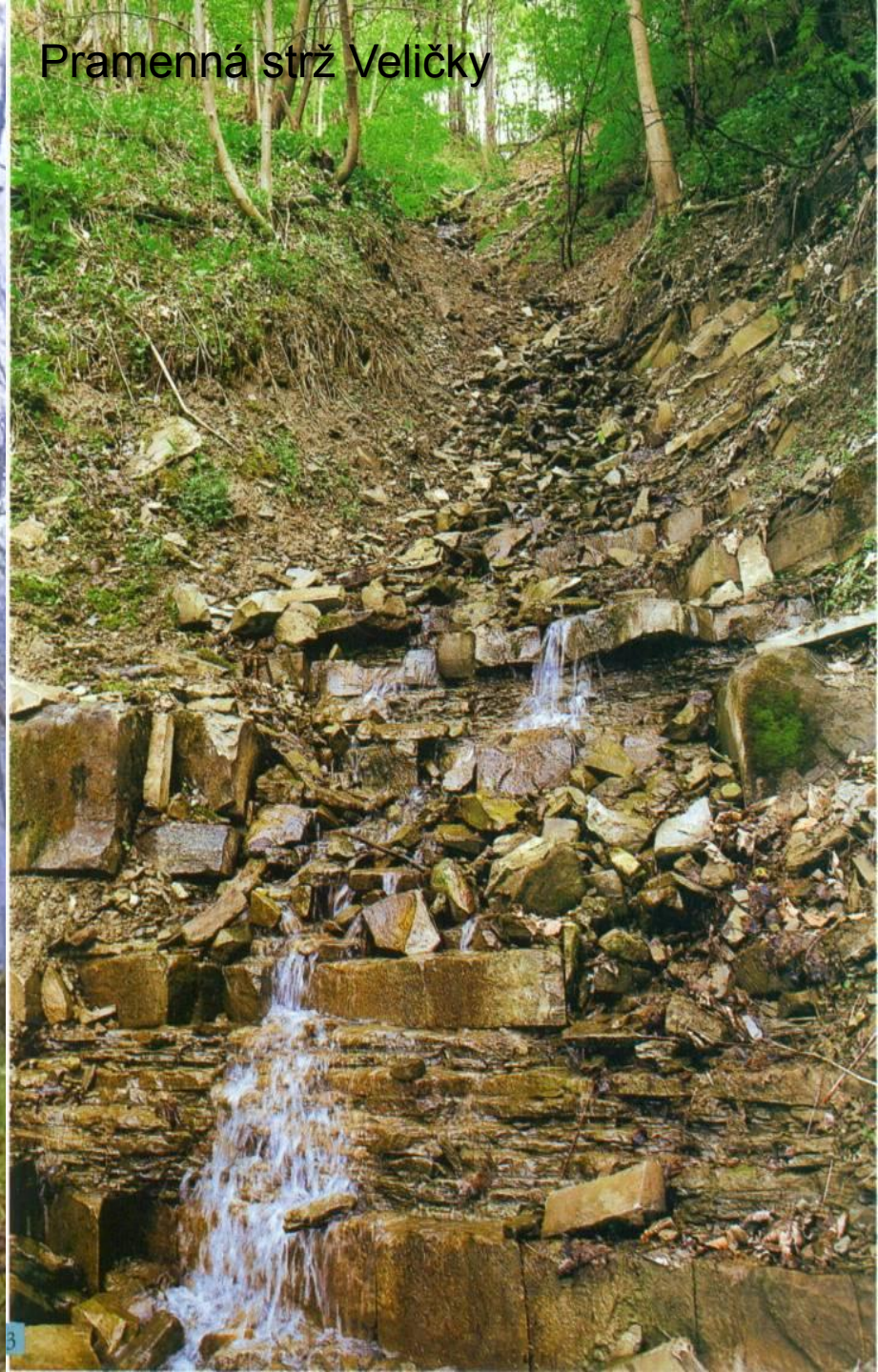
Pralesna sev. svahu Vel.
Javořiny - horská klenová
jasenina s bukem. Vrcho-
lový fenomén v obl. 5. v.s.

Prales za jarní mlhy

Pramenná strž Veličky

Vysokohorská rostlina mléčivec alpský

Typická karpatská
bučina (ostřicková –
s ostřicí chlupatou)
a typický karpatský
druh – hvězdnatec
zubatý (čemeřicový)

Typické staré sesuvy – PP Bahulské jamy na svazích Lesné

Vyškovec – valašská ves (Kopanice), dnes rekreační,
na slovenské hranici. Krajinářsky hodnotné, ale zarůstá
dřevinami. V pozadí vlevo Mikulčin vrch (799 m n.m.)

Mečíky na karpat. loukách

Mikulčín vrch – sjezdovka Lopata

Staré sesuvy a nové výsadby švestek u Štítné n./Mláří

Severní část
regionu:

PR Jalovcová

stráň u

Nedašova

– největší

koncentrace

jalovců v

Bělokarpatském

bioregionu

(na bývalé

pastvině)

Bohuslavice n./Vláří – největší tok – Vlára na vtoku do bioregionu.
Extrémně se rozvodňuje, proto extrémně dimenzované koryto.

Regulovaná Vlára při opouštění území ČR ve Vlárském průsmyku
(nejde ale o průsmyk, jen zúženou část průlomového údolí do
Pováží)

Rekonstruovaný mlýn v Kuželově – přístupná památka

Strání pod Vel. Javořinou

Květná – část Strání u stát. hranice, leží přímo pod V. Javořinou. Sklářny – v kraji velmi netradiční a zvláštní typ výroby. Písek se vozí až z nivy Moravy.

Sklárny Květná – od r. 1794 (Lichtenštejnové), zavřeny v r. 2002, ale zachráněny odborovým svazem (asi jediný případ v ČR), od r. 2004 v soukromých rukou

Strání

Křivé dřevo z listnatých stromů se hodilo jen k výstavbě hospodářských stavení

Fašank

Březová pod Lopeníkem – obec původní kolonizace ze 14. stol. Obec Lopeník
(v pozadí na svazích) až ze 17. – 18. stol.

Zachovalé zbytky lidové architektury v záp. části regionu

Chalupy na Žítkové u St. Hrozenkova

Foto: Trupiiik, Panoramio

Doznívající způsoby hospodaření na Kopanicích

Bošačky pod Mikulčiným vrchem
– zaniklá stavení (je jich hodně)

Nový Světlov v Bojkovicích – původně pozdně gotický hrad, v 19. stol. pseudogoticky přestavěn

Přes Stítnou n./Mláří k V na Bylnici a pohraniční hřbet s vrchem Průklesy – 830 m n.m. Zde v sev. části bioregionu leží hranice 5. v.s. níže a vrchol Průklesů již do 5. v.s. patří

Brumov- bývalý románský
královský pohraniční hrad.
Stál až do r. 1820, po té po
požáru téměř úplně rozebrán

Částečně rekonstruované zbytky hradu Brumova. Hřbet v pozadí již náleží do Beskydského bioergionu (horský, chladný a s přirozeným výskytem jedle a smrku)

Zpřístupněné
vykopané zbytky
suterénů hradu

Novodobá rozhledna na Vel. Lopeníku. Vede zde stát. hranice se Slovenskem

Z Vel. Lopeníku k SZ – v dáli Uherský Brod

Přes pohraniční obec Sidonii (patří k ČR) u Vlárského průsmyku na členitější reliéf slovenských Bílých Karpát

Sidonie, potok vpravo tvoří státní hranici, celá obec připadla v r. 1993 k ČR, což je především dopravně velmi nevýhodné

Travertinové kaskády na slovenské straně – v těchto dimenzích zřejmě nemají v ČR obdobu

Horné Srnie na Slovensku –
cementárna zpracovávajúcí
vápence bradlového pásma
+ ríčka Vlára

Pohled z Machnáče (771 m) na čs.-sl. hranici k SSV na bradlové pásmo Karpat několik km za hranicí ČR. Nejvyšší bradlo je Vršatec (Chmeřová 925 m n.m.)

Vápencové bradlo Vršatce se zříceninou hradu. Vlevo Chmeřová.

Foto: Miro Toman, Panorámio

Bradlo v
obci
Lednica

Foto: Fande, Panoramio

Bělokarpatský bioregion_charakteristiky_3

- Geologicko-geomorf. pozoruhodnosti:
- Reliéf členité hornatiny, nejv. převýš.
- Pirátská údolí říček
- Výlevy a žíly andesitů, čedičů
- Sesuvy s prameništi
- Minerální prameny - Březová, Nezdenice
- (vnitřní bradlové pásmo Karpat) – Sl.
- (travertinová prameniště) – Sl.
- Faktem je, že slovenská strana je podstatně členitější, pestřejší a dramatičtější, s více zříceninami, s výjimkou luk i zachovalejší

Bělokarpatský bioregion_charakteristiky 4a

- **Biologicky hodnotná území:**
- květnaté louky,
- Bučiny, (květnaté pařeziny),
- horské lesy na Javořině, i s horskou květenou
- Travertinová prameniště
- **Zajímavé stavby:**
- hrad v Brumově,
- Nový Světnov,
- rozptýlená zástavba Kopanic,
- Kuželovský mlýn,
- (Věž na V. Javořině – Sl.),
- (Vršatec – Sl.)

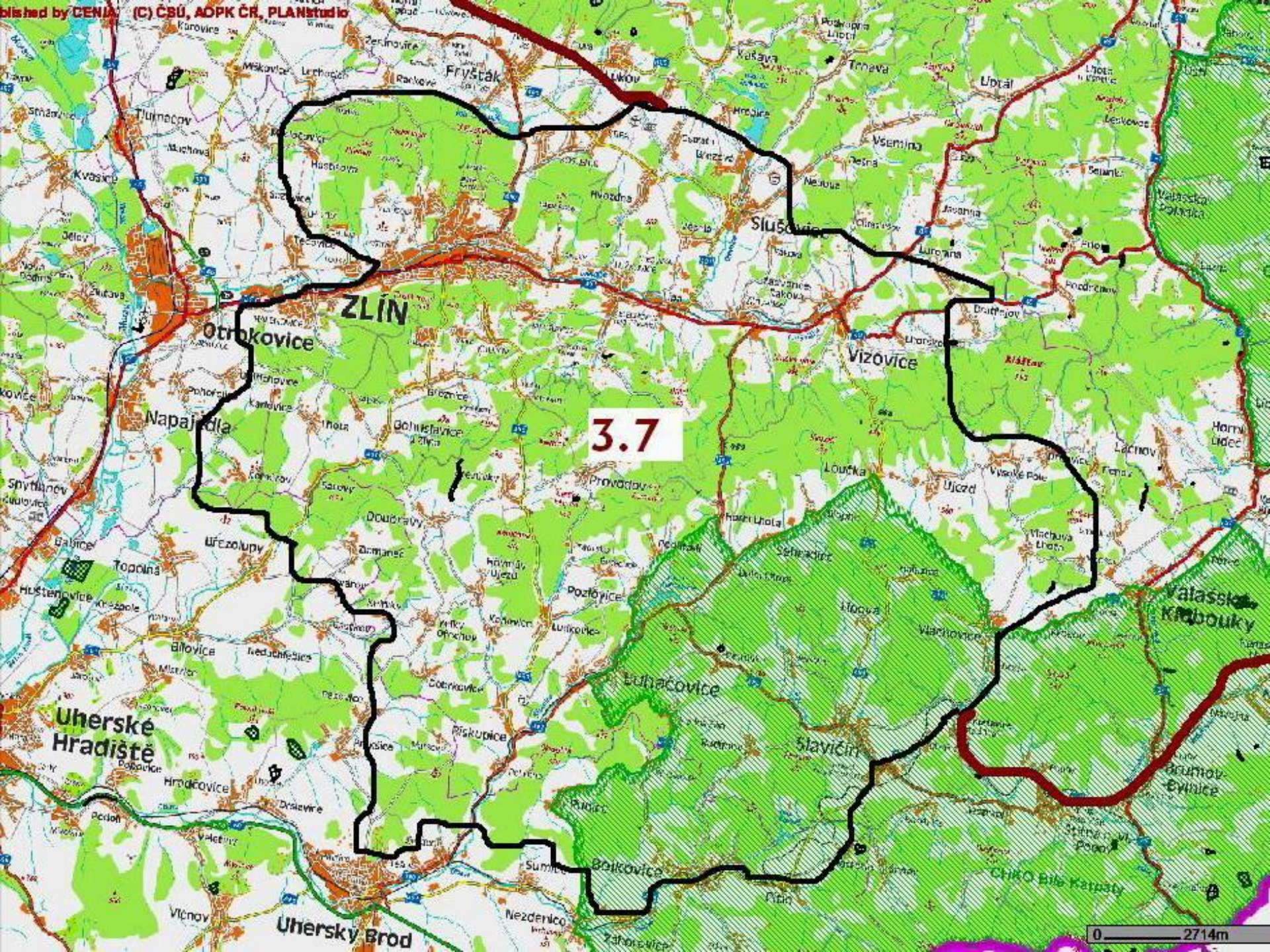
Bělokarpatský bioregion_charakteristiky 4b

- **Negativa:**
- Opouštění hospodářství => Opouštění nebo hnojení luk, rozpad chalup („Sudety“)
- Výsadba jehličnanů (modřín!)
- Regulované toky
- Komunikace
- Velká Javořina bez příjezdu
- Obora
- **Environmentální kauzy:**
- Obora Radějov

Zlínský bioregion (3.7)

Luhačovická přehrada, v pozadí Vizovické vrchy (Komonec 672 m)

3.7

Zlínský bioregion - charakteristiky

- Poloha: Vých. Morava, mezistupeň mezi moravskými úvaly na západě a vyššími Karpatami na východě (B. Karpaty, Hostýnské vrchy, Beskydy). Taktéž národopisně přechodné.
- Rozloha: 631 km²
- Vegetační stupně: 2. – 4.
- 2. (1%), 3. (49%), 4. (50%)
- A (6%), B (82%), Cs (4%), Ca (5%), D (3%)
- N 95%, z +, a 5%, o +
- Využití území:
- Lesy 42, TTP 20, orná 26, vody 1,0
- KES 2,2

Zlínský bioregion – charakteristiky_2

- Složení lesních dřevin:
- Sm 34, Bo 20, Jd 1, Md 6
- Db 15, Hb 6, Bk 15, Cenné I. 2, Ol 1, Bř 2.
- Podíl přirozených dřevin: 39 %
- **VZCHÚ:** nereprezentativní okraj Bílých Karpat
- **PřP:** Prakšická vrchovina, Vizovické vrchy, Želechovické paseky
- **MZCHÚ: málo, téměř vůbec lesy (!):**
PP Čertův kámen – skála a bučiny,
PP Na Želechovických pasekách - jaterník (v Karpat. ojedinělé!)

PP Pod Drdolem – býv. květnaté pastviny (vstavače),
PP U Petřůvky – jalovce, vstavač kukačka

Jižní okraj bioregionu, od Nezdenic k severu

**Typická krajina Zlínského
bioregionu (přes Provodov k SV)**

Kulisa Vizovických vrchů od Hluku

Hradba Vizovických vrchů od JV – nad
obcí Vysoké Pole nejvyšší vrchol
bioregionu – Suchý Vrch (693 m)

Rozhledna na vrcholu
Doubravy (676 m)

Vizovické vrchy – Sehrad od jihu

Z rozhledny na Doubravě (676 m) ve Vizovických vrších k V – Hostýnky a Beskydy.

K JV: Luhačovická vrchovina a v pozadí Bělokarpatký bioregion

Přírodní park Želechovické paseky

Severní okraj bioregionu – uprostřed Mladcovská
vrchovina (severně od Zlína), v pozadí již další bioregion
– Hostýnský (3.8) – mimo Jižní Moravu

Druhotné dubohabřiny na místě bučin u Dobrkovic na jižním okraji bioregionu. V podrostu dominuje karpatská ostřice chlupatá

Zarůstající bývalé pastviny u Příluk u Zlína

Údolí Sviborky u Vlachovic

Koryto Sviborky – karpatský tok

Zlín s typickou červenou cihlovou architekturou - k Z, vlevo dominanta Tlusté hory (458 m) s vysílačem

K V – v popředí téměř zmizelé historické centrum

„Provizorní“ baťovské domky pro dělníky továrny,
neomítaná cihlová architektura navazuje na
americké vzory, ale i tradice hanácké architektury

Sídliště z 80. let 20. stol. – Jižní svahy - ve své době ojediněle respektovalo původní barevnost města

I polistopadová architektura pokračuje v „cihlové“ tradici, příklad ukazuje, že jsme v poměrně „věřícím“ regionu

Hrad Malenovice u Zlína na SZ okraji regionu, původně markraběcí z 2. pol. 14. stol., zvláštní, že na svahu. Výborně zachovalý, přístupný.

Zbytky předhradí

Nedávno objevená okna gotického hradního paláce
markraběte Jana Jindřicha

Luhačovice – vstup do lázeňské části

Luhačovice – jeden z Jurkovičových lázeňských domů

Vizovice - náměstí

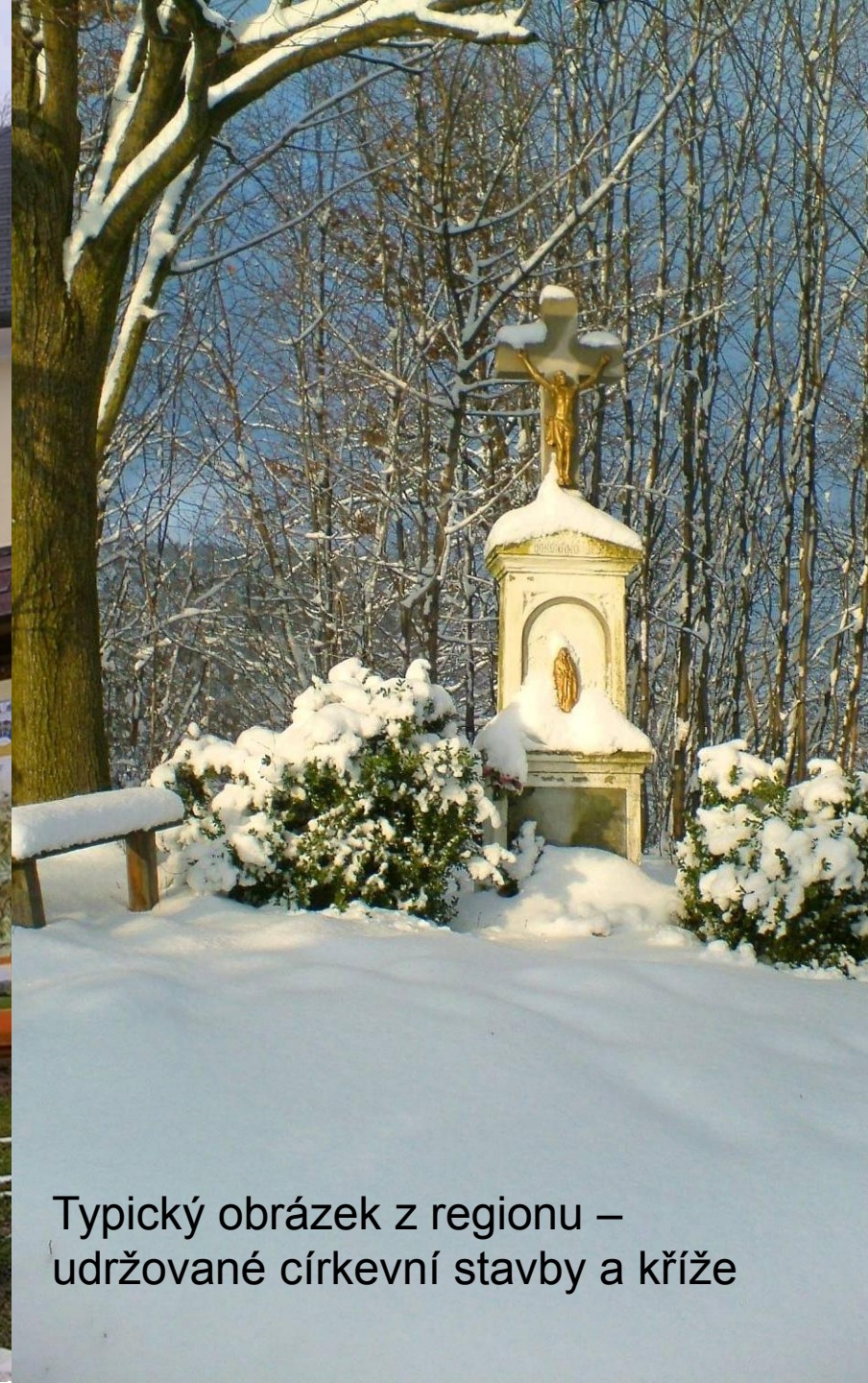

Vizovice – pozdně barokní zámek, na místě kláštera ze 13. stol.

Malenisko – poutní kaple ve Vizovických vrších

Typický obrázek z regionu – udržované církevní stavby a kříže

Poutní místo Chladná
studně ve Vizovických vrších

Přehrada Fryšták na pitnou vodu pro Zlín, z r. 1933-1938, severní okraj bioregionu

Památník partyzánům na Ploštině

„Pověstné“ Slušovice

Novodobá tvorba krajiny – Pivečkův lesopark u Slavičina

Vedení trasy R49 u Vizovic

Vizualizace plánované rychlostní komunikace R49

Zlínský bioregion – charakteristiky_3

- Geologicko-geomorfologické pozoruhodnosti:
- Pískovcové hřbety (ZJZ-VSV) se skalkami
- **Desítky minerálních pramenů** (centrum –Luhačovice)
- Největší koncentrace sesuvů na Moravě
- Botanické zvláštnosti:
- květnaté louky, květnaté háje, květnaté bučiny – vše „odvar“ Bílých Karpat
- acidofilní bučiny na pískovcích
- acidofilní lesy na skalách a balvanech i s přirozenou borovicí a břízou (analogie Chřibů)

Zlínský bioregion – charakteristiky_4

- **Pozoruhodné stavby:**
- Prehistorická sídliště (i vrchol Klášťova ! - již mimo Zlínský bioregion)
- Zlín s modernistickou architekturou (od poč. 30. let 20. stol.)
- hrad v Malenovicích, zřícenina Starého Světnova, zámek Vizovice, cca 10 zámečků ve obcích (Luhačovice, Zlín, Velký Ořechov atd.)
- Přehrady – malé, na pitnou vodu – Kolelač, Ludkovice, Fryšták, protipovodňová Luhačovice
- Poutní kaple v lesích
- Jediná čtyřpruhová komunikace II. tř. v ČR (Slušovice)
- **Negativa:**
- Suburbanizace u Zlína – zvláštní – ve valašské krajině (Kudlov atd.)
- Opouštění starých sadů a malých luk, rozptýlených hospodářství
- Stálý rozvoj chatových kolonií
- Málo chráněných lesů
- **Environmentální kauzy:** R49 přes Vizovické vrchy, suburbanizace u Zlína